

**Stanowisko Konferencji Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych
(KRePSZ) w sprawie Ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie
wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym
oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz o zmianie
niektórych innych ustaw**

Konferencja Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych (KRePSZ), po zapoznaniu się z *Projektem ustawy z dnia 10 września 2010 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz o zmianie niektórych innych ustaw*, wnioskuje o uwzględnienie następujących uwag:

1. Wnioskuje się o utrzymanie dotychczasowego zapisu art. 71 ust. 3: *„W publicznych uczelniach zawodowych czynne i bierne prawo wyborcze przysługuje także nauczycielom akademickim zatrudnionym w uczelni jako dodatkowym miejscu pracy.”*
2. Wnioskuje się o zmianę treści art. 72 ust. 2, a mianowicie skreślenie zdania *„Warunkiem pełnienia funkcji rektora jest zatrudnienie w uczelni jako podstawowym miejscu pracy.”*

Wnioskuje się o zmianę treści art. 75 ust. 1, a mianowicie skreślenie zdania *„Warunkiem pełnienia funkcji prorektora jest zatrudnienie w uczelni jako podstawowym miejscu pracy.”*

3. W art. 60 proponuje się zmianę treści ust. 4 *„W uczelni publicznej, jeżeli statut tak stanowi, obok senatu lub organu, o którym mowa w ust. 2, może działać konwent.”*
Równocześnie wnioskujemy o wykreślenie ust. 4a.
4. Wnioskuje się o usunięcie art. 77 ust. 2a, który brzmi *„W uczelni publicznej ta sama osoba nie może być członkiem senatu lub członkiem konwentu dłużej niż dwie następujące po sobie kadencje.”*
5. Wnioskuje się o wprowadzenie pięcioletniego okresu *vacatio legis* dla art. 129 ust 1, tj. *„Podjęcie lub kontynuowanie przez nauczyciela akademickiego zatrudnionego w uczelni publicznej dodatkowego zatrudnienia w ramach stosunku pracy u innego pracodawcy lub prowadzenie działalności gospodarczej wymaga zgody rektora.”*
6. Wnioskuje się o zachowanie przepisu art. 110 ust. 4, tj. *„Statut uczelni może przewidywać możliwość zatrudniania pracowników dydaktycznych na stanowisku docenta. Do pracowników tych stosuje się odpowiednio przepisy ustawy dotyczące pracowników dydaktycznych zatrudnionych na stanowisku starszego wykładowcy, chyba że szczególnie przepis ustawy stanowi inaczej.”*

Uzasadnienie

Konferencja Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych, po zapoznaniu się z zapisami zaproponowanymi w *Projekcie ustawy z dnia 10 września 2010 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz o zmianie niektórych innych ustaw*, stwierdza, iż stanowią one istotną barierę w rozwoju dydaktycznym, naukowym i organizacyjnym państwowych wyższych szkół zawodowych.

1. Zapis „*bierne prawo wyborcze przysługuje nauczycielom akademickim zatrudnionym w uczelni jako podstawowym miejscu pracy, którzy nie osiągnęli wieku emerytalnego, a w przypadku osób posiadających tytuł profesora - siedemdziesiątego roku życia, pracownikom niebędącym nauczycielami akademickimi, zatrudnionym w pełnym wymiarze czasu pracy, studentom oraz doktorantom*” wpłynie negatywnie na funkcjonowanie uczelni zawodowych, które ze względu na zapis art. 13 ust. 2 mówiący, iż *uczelnia zawodowa nie jest zobowiązana do prowadzenia badań naukowych i prac rozwojowych oraz świadczenia usług badawczych, a ponadto kształcenia i promowania kadr naukowych*, mają ograniczone szanse na promowanie własnych nauczycieli akademickich zatrudnionych na podstawowym miejscu pracy. Przedstawiona propozycja może stać się podstawą, szczególnie w „młodych” uczelniach, do niemożliwości wyboru członków senatu zgodnie z wymaganymi zapisami ustawy dotyczącymi składu organu kolegialnego.
2. Brak uzasadnionych przesłanek, by przy utrzymaniu zasady współpracy pomiędzy uczelniami zawodowymi i uczelniami akademickimi, wynikającej z art. 31 ust. 5, wprowadzać zapis nakazujący, by rektor i prorektor publicznej uczelni zawodowej był zatrudniony w uczelni jako podstawowym miejscu pracy. Przy aktualnie obowiązujących i proponowanych przepisach prawnych może stać się to powodem niestabilności zasobów kadry stanowiącej minimum kadrowe wybranych kierunków kształcenia, tak w uczelniach akademickich jak i zawodowych. Dlatego też wnioskuje się o powrót do poprzedniego rozwiązania, tak w odniesieniu do zatrudnienia rektora jak i prorektora.
3. Wprowadzenie zapisu „*W publicznej uczelni zawodowej działa konwent*” godzi w autonomię uczelni. W oparciu o wiele dotychczasowych negatywnych doświadczeń wnioskuje się o usunięcie obligatoryjnego funkcjonowania w strukturze PWSZ tego organu kolegialnego i pozostaniu przy zapisach obecnie obowiązującej ustawy. W Założeniach do nowelizacji ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym pojawiało się

stwierdzenie, iż zadaniem konwentu ma być m.in. ustalanie strategii działalności uczelni. W związku z tym, może nastąpić zbyt głęboka ingerencja w system funkcjonowania tych uczelni, przy całkowitym braku odpowiedzialności wprowadzonego obligatoryjnie organu. Dotychczasowa praktyka pokazuje, iż uczelnie zawodowe współpracują ze środowiskiem społeczno-gospodarczym, bez konieczności powoływania konwentu.

4. Zapis „*W uczelni publicznej ta sama osoba nie może być członkiem senatu lub członkiem konwentu dłużej niż dwie następujące po sobie kadencje.*” może prowadzić do sytuacji, gdzie przykładowo, uczelnia będąc podstawową jednostką organizacyjną, funkcjonującą w oparciu o instytuty, na których czele stoją dyrektorzy instytutów powoływani przez rektora w celu wykonywania określonych zadań związanych z funkcjonowaniem instytutu, przy ograniczeniu kadencyjności tych funkcji nie będą mogli „z urzędu” (na podstawie obowiązującego statutu), po ukończeniu dwóch kadencji senatorskich, zasiadać w senacie uczelni. Podobnie może wyglądać sytuacja z przedstawicielami środowiska pracodawców, którzy, jeśli przewiduje to statut, będą wchodzili w skład konwentu. Uczelnia usytuowana w regionie o niskim stopniu uprzemysłowienia może się spotkać z problemem „skompletowania składu konwentu”. Proponowany w nowelizacji zapis może stanowić więc istotne utrudnienie dla sprawnego funkcjonowania uczelni.
5. Zapis w art. 129 ust. 1, tj. „*Podjęcie lub kontynuowanie przez nauczyciela akademickiego zatrudnionego w uczelni publicznej dodatkowego zatrudnienia w ramach stosunku pracy u innego pracodawcy lub prowadzenie działalności gospodarczej wymaga zgody rektora.*” - powinien obowiązywać nie wcześniej niż po upływie pięcioletniego okresu *vacatio legis*. Wprowadzenie odpowiedniego *vacatio legis* ułatwiłoby uczelniom zastosowanie się do obowiązujących przepisów prawa. Ponadto okres ten jest niezbędny, gdyż w obecnym stanie gospodarczym kraju, wykonywanie pracy u drugiego pracodawcy lub prowadzenie działalności gospodarczej jest na co dzień praktykowane. W sytuacji, gdy nauczyciel akademicki nie uzyska zgody na kontynuowanie dodatkowego zatrudnienia, stanie przed dylematami m.in. natury materialnej i formalnej, mającymi istotne znaczenie dla jego dotychczasowej egzystencji i godnych warunków życia. Pięcioletni okres *vacatio legis* umożliwi dostosowanie sytuacji formalno-prawnej nauczyciela akademickiego i przynajmniej częściowo zmniejszy skutki wprowadzenia zmian w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym.

Podkreślić należy, iż ograniczenie swobody korzystania z podstawowych praw obywatelskich powinno mieć istotne uzasadnienie dla ich wprowadzenia oraz nastąpić po upływie czasu niezbędnego dla możliwości dostosowania się do obowiązujących przepisów prawa.

6. Postulat zachowanie art. 110 ust. 4 w dotychczasowym brzmieniu: *„Statut uczelni może przewidywać możliwość zatrudniania pracowników dydaktycznych na stanowisku docenta. Do pracowników tych stosuje się odpowiednio przepisy ustawy dotyczące pracowników dydaktycznych zatrudnionych na stanowisku starszego wykładowcy, chyba że szczególny przepis ustawy stanowi inaczej.”* wynika z powszechnego stosowania tego stanowiska w grupie pracowników dydaktycznych, mających kwalifikacje i osiągnięcia w pracy naukowej i dydaktycznej wyższe od starszego wykładowcy, posiadających co najmniej stopień naukowy doktora. Brak jest więc przesłanek do wyłączenia stanowiska docenta jako fakultatywnego stanowiska wśród grupy pracowników dydaktycznych.